

ЕВРОПЕЙСКИ СЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

СВОБОДЕН МЛАДЕЖКИ
ЦЕНТЪР

проект
**ОБЩНОСТЕН ОТПОР НА БЕДСТВЕНИ
СЪБИЯТИЯ - CODE**

PROETC Code: 15.3.1.002

Програма INTERREG V-A Румъния - България

**ПРАВНИ ОСНОВИ НА ЗАЩИТАТА
ПРИ БЕДСТВИЯ**

www.interregrobg.eu

ОСНОВОПОЛАГАЩ Е ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ, КОЙТО УРЕЖДА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ОТНОШЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ОСИГУРЯВАНЕТО НА ЗАЩИТАТА НА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО, ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ИМУЩЕСТВОТО ПРИ БЕДСТВИЯ.

Бедствието е значително нарушаване на нормалното функциониране на обществото, предизвикано от природни явления и/или от човешка дейност и водещо до негативни последици за живота или здравето на населението, имуществото, икономиката и за околната среда, предотвратяването, овладяването и преодоляването на което надхвърля капацитета на системата за обслужване на обичайните дейности по защита на обществото.

Органите на изпълнителната власт, юридическите лица и едноличните търговци организират защита при бедствия в изпълнение на възложените им функции с този закон и с другите нормативни актове, регламентиращи тяхната дейност.

Основните принципи на защитата при бедствия са:

1. право на защита на всяко лице;
2. предимство на спасяването на човешкия живот пред останалите дейности по защитата;
3. публичност на информацията за рисковете от бедствия и за дейностите на органите на изпълнителната власт по защитата при бедствия;
4. приоритет на превантивните мерки при осигуряване на защитата;
5. отговорност за изпълнението на мерките за защита;
6. поетапно предоставяне на сили и ресурси за защита.

Защитата при бедствия се извършва на национално, областно и общинско ниво и се осъществява чрез:

1. провеждане на превантивна дейност;
2. провеждане на дейности за готовност и реагиране при бедствия;
3. подпомагане и възстановяване;
4. ресурсно осигуряване;
5. предоставяне и приемане на помощи.

Превантивната дейност се извършва с цел намаляване на риска от бедствия и включва:

1. анализ и оценка на рисковете от бедствия;
2. картографиране на рисковете от бедствия;
3. планиране намаляването на риска от бедствия;
4. разработване и изпълнение на програми и проекти за намаляване на риска от бедствия;
5. категоризиране на населените места в зависимост от броя на потенциално засегнатото население;
6. установяване на критичните инфраструктури и обектите им и оценка на риска за тях;
7. мерки за защита на критичните инфраструктури;
8. планиране на защитата при бедствия;
9. определяне на норми за устройственото планиране на територията, проектирането, изпълнението и поддържането на строежите във връзка с намаляване на риска от бедствия;

10. изграждане и поддържане на системи за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване;
11. осигуряване на места и условия за временно настаняване на пострадали (засегнати) при бедствия;
12. осигуряване на колективни и индивидуални средства за защита;
13. обучение и практическа подготовка на централните и териториалните органи на изпълнителната власт, силите за реагиране, доброволните формирования и населението.

Планирането на намаляването на риска от бедствия се извършва на национално, областно и общинско ниво.

Планирането обхваща разработването и актуализацията на:

1. национална стратегия за намаляване на риска от бедствия;
2. национална програма за намаляване на риска от бедствия;
3. секторни и регионални програми, свързани с намаляване на риска от бедствия;
4. областни програми за намаляване на риска от бедствия;
5. общински програми за намаляване на риска от бедствия.

За изпълнение на целите на областната програма за намаляване на риска от бедствия и във връзка с намаляване на рисковете, определени с общинския план за защита при бедствия, се разработват **ОБЩИНСКИ ПРОГРАМИ** за намаляване на риска от бедствия, които съдържат:

1. оперативните цели;
2. дейностите за реализиране на оперативните цели.

Проектът на общинската програма за намаляване на риска от бедствия се публикува за обществено обсъждане на интернет страницата на съответната общинска администрация за срок един месец.

В едномесечен срок след изтичането на срока за общественото обсъждане, кметът на общината внася общинската програма за намаляване на риска от бедствия за съгласуване от областния съвет за намаляване на риска от бедствия, след което я предлага за приемане от общинския съвет.

По предложение на кмета на общината може да се измени или отмени общинската програма за намаляване на риска от бедствия, като се спазва процедурата за общественото обсъждане и съгласуването.

За изпълнение на общинската програма за намаляване на риска от бедствия се приемат ГОДИШНИ ПЛАНОВЕ.

Плановете задължително съдържат:

1. оперативни цели;
2. дейности;
3. бюджет;
4. срок за реализация;
5. очаквани резултати;
6. индикатори за изпълнение;
7. отговорни институции.

Финансирането на дейностите по т. 2 се осъществява в рамките на одобрения бюджет на компетентните органи и от други източници за финансиране.

Председателят на общинския съвет за намаляване на риска от бедствия ежегодно до месец април внася в областния съвет доклад за приоритетните дейности за намаляване на риска от бедствия, за които е необходимо финансиране през следващата календарна година.

Планирането на защитата при бедствия се извършва на общинско, областно и национално ниво.

Плановете за защита при бедствия се изготвят по части за всяка от опасностите, специфични за съответната територия, като частите за земетресение, наводнение и ядрена или радиационна авария са задължителни.

С плановете за защита при бедствия задължително се определят:

1. опасностите и рисковете от бедствия;
2. мерките за предотвратяване или намаляване на риска от бедствия;
3. мерките за защита на населението;
4. разпределението на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на предвидените мерки;
5. средствата и ресурсите, необходими за изпълнение на дейностите по т. 2, 3 и 4;
6. начина на взаимодействие между съставните части на единната спасителна система;
7. реда за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, на съставните части на единната спасителна система и населението при опасност или възникване на бедствия;
8. мерките за възстановяване.

Планове за защита при бедствия се преразглеждат и актуализират най-малко веднъж на 5 години, след всяко въвеждане на съответния план, както и при промяна на нормативната уредба, свързана с изпълнението им.

Съвета за намаляване на риска от бедствия към МС дава указания за разработването и готовността за изпълнението на планове за ЗБ.

Планове за защита при бедствия може да се преразглеждат по всяко време от съответния съвет, като при необходимост могат да бъдат изменени, допълнени, отменени или заменени по съответния ред.

Във връзка с осигуряване изпълнението на планове за защита при бедствия се сключват споразумения съответно между министъра на вътрешните работи, областния управител или кмета на община и юридическите лица и ЕТ, включени в тях.

Планове за защита при бедствия се публикуват съответно на интернет страницата на [Министерския съвет](#), на областната или на общинската администрация.

За подпомагане изпълнението на дейностите по защитата при бедствия се създава общински съвет за намаляване на риска от бедствия.

Общинският съвет за намаляване на риска от бедствия:

1. разработва и координира дейностите по изпълнението на общинската програма за намаляване на риска от бедствия;
2. разработва, преразглежда и актуализира общинския план за защита при бедствия;
3. прави преглед и изготвя годишен доклад до областния съвет за намаляване на риска от бедствия за състоянието на защитата при бедствия на територията на общината.

Членове на ОСНРБ са заместник-кметовете на общината, главният архитект на общината, представители на общинския съвет, ръководители на структурите за спешно реагиране, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия.

Съветът се председателства от кмета на общината и се представлява от него.

ОСНРБ определя и приема правила за своята работа.

ОСНРБ изпълнява указанията и насоките на съвета за НРБ към МС.

ОСНРБ изпълнява възложените му с този закон функции и правомощия на територията на съответната община.

Поименният състав на съвета се определя със заповед на кмета на общината.

Кметът на община:

1. организира и ръководи защитата при бедствия на територията на общината;
2. организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от бедствия;
3. създава организация за ранно предупреждение за бедствия;
4. планира в проекта на общинския бюджет финансови средства за защита при бедствия;
5. създава със заповед общински щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с областния и националния щабове;
6. със заповед определя ръководител на операциите;
7. координира и контролира разработването и изпълнението на общинската програма за намаляване на риска от бедствия;
8. координира и контролира разработването и изпълнението на общинския план за защита при бедствия;
9. осигурява способностите за реагиране на общината;

10. организира и отговаря за обучението на общинската администрация и населението на съответната община, за начините на поведение и действие при бедствия и изпълнение на необходимите защитни мерки;

11. предоставя данни за изготвянето на областната програма за намаляване на риска от бедствия и на областния план за защита при бедствия;

12. осигурява фургони за живеене, сглобяеми къщи или палатки, ако не разполага с резервни жилища по чл. 45 от Закона за общинската собственост.

Общинският щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия извършва следните основни дейности:

1. анализ и оценка на обстановката при бедствие;
2. предлага на кмета на общината за одобрение решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствието и за подпомагането на засегнатото население;
3. осъществява контрол по изпълнението на задачите и мерките за овладяване на бедствието;
4. информира чрез медиите населението за развитието на бедствието, за предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия;
5. докладва на кмета на общината за хода на провежданите защитни мероприятия.

Наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване

ОСНОВАВАТ СЕ НА:

1. информация и данни, предоставени от физически лица, организации и институции;
2. информация и данни от системи за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления;
3. информация и данни, получени в центровете на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112;
4. хидрометеорологична прогностична информация за опасни явления от Националния институт по метеорология и хидрология, Агенцията за проучване и поддържане нивото на река Дунав и други;
5. международен обмен на информация и данни.

С цел предприемане на бързи и подходящи действия за намаляване на риска от бедствия и подготовка за реагиране от компетентните органи се извършва ранно предупреждение чрез комплекс от дейности за разпространяване на спешно предупреждение към обществеността за предстоящо бедствие в определена територия.

РАННОТО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ ИЗИСКВА:

1. осъществяване на наблюдение за наличието на признаци за предстоящо бедствие;
2. анализ на данните от наблюдението по т. 1;
3. вземане на решение от страна на компетентните органи;
4. разпространение на предупредителна информация за предстоящо бедствие;
5. предприемане на подходящи действия.

Ранното предупреждение се извършва по разпореждане на министрите, на областните управители, на кметовете на общини, на кметовете на населени места, на кметските наместници или на упълномощени от тях служители.

Колективни средства за защита

Това са инженерни съоръжения - скривалища и противорадиационни укрития, чието основно предназначение е укриване на населението при въздушно нападение от бойни и промишлени отровни вещества, радиоактивни вещества и биологични агенти.

- Метрополитени и подземни етажи в производствени сгради и сгради за обществено обслужване в урбанизираните територии от особена важност се проектират и изграждат и като колективни средства за защита.

- Колективните средства за защита са имоти - публична държавна, публична общинска или частна собственост, и се поддържат и управляват от ведомствата, на които са предоставени, от кметовете на общини или от собствениците им.

- Колективните средства за защита или части от тях могат да имат и друго предназначение, което да не възпрепятства ползването им за укриване на населението.

- Колективните средства за защита или части от тях могат да се отдават под наем само по предназначение, което не възпрепятства ползването им за укриване на населението.

Редът за изграждане, поддържане и използване на колективните средства за защита, се определят с наредба на Министерския съвет

Индивидуалните средства за защита

Предназначени са за предпазване на дихателните органи, очите и кожата от отровни и радиоактивни вещества, пари и аерозоли, от високи температури и изгаряния, от взривове и други механични въздействия.

Запасите от индивидуалните средства за защита се създават, съхраняват, обновяват, поддържат, предоставят и отчитат от:

1. Министерството на вътрешните работи - за оперативен резерв;
2. кметовете на общините - за служителите от общинските администрации и за населението в общината;
3. органите на изпълнителната власт - за работниците и служителите от съответната администрация;
4. собствениците, управителите или изпълнителните членове на търговски дружества и еднолични търговци - за работниците и служителите им.

Индивидуалните средства за йодна профилактика на населението се планират, закупуват, подновяват и предоставят в собственост на общините от МВР.

Редът за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуалните средства за защита се определя с наредба на Министерския съвет.

ОБУЧЕНИЕ

Органите на изпълнителната власт, другите държавни органи и населението се обучават за защита при бедствия.

Обучението е задължително.

Органите на изпълнителната власт, другите държавни органи организират обучение на служителите от подчинените им звена, служби и други оперативни структури за изпълнение на дейности по защитата.

В системата на предучилищното и училищното образование и в системата на висшето образование се провежда обучение за защита при бедствия и за оказване на първа долекарска помощ.

Обучението на населението за начините на поведение и действие и за изпълнението на необходимите защитни мерки при бедствия се организира от кметовете на общините чрез предоставяне на информация по подходящ начин.

Органите на изпълнителната власт в рамките на своята компетентност подпомагат обучението чрез поддържане на информация на интернет страницата си за намаляване на риска от бедствия и за начините на поведение и за защитните мерки.

Дейности по защитата на населението в случай на опасност или възникване на бедствия

1. предупреждение;
2. изпълнение на неотложни мерки за намаляване на въздействието;
3. оповестяване;
4. спасителни операции;
5. оказване на медицинска помощ при спешни състояния;
6. оказване на първа психологична помощ на пострадалите и на спасителните екипи;
7. овладяване и ликвидиране на екологични инциденти;
8. защита срещу взривни вещества и боеприпаси;
9. операции по издирване и спасяване;
10. радиационна, химическа и биологична защита при инциденти и аварии с опасни вещества и материали и срещу ядрени, химически и биологични оръжия;
11. ограничаване и ликвидиране на пожари;
12. временно извеждане, евакуация, укриване и предоставяне на индивидуални средства за защита;
13. извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи;
14. ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и епизоотии от заразни и паразитни болести;
15. други операции, свързани със защитата.

ЕДИННА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА

Изпълнява дейностите по защитата на населението и включва структурите на:

1. министерства и ведомства;
2. общини;
3. търговски дружества и еднолични търговци;
4. центрове за спешна медицинска помощ, други лечебни и здравни заведения;
5. юридически лица с нестопанска цел, включително доброволни формирования;
6. въоръжените сили.

Основните съставни части на единната спасителна система са Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, областните дирекции на МВР, Българския Червен кръст и центрoвете за спешна медицинска помощ.

Основните съставни части на единната спасителна система осигуряват непрекъснатата готовност за приемане на съобщения при възникване на бедствия, тяхната оценка и незабавни действия.

Координация и ръководство на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи в района на бедствието

Координацията на съставните части на единната спасителна система се осъществява чрез оперативните центрове на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР.,

Оперативните центрове:

1. приемат и оценяват информация за възникнали бедствия;
2. уведомяват компетентните съставни части на единната спасителна система и координират по-нататъшната дейност на основата на стандартни оперативни процедури;
3. извършват ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, съставните части на единната спасителна система и населението при бедствия;
4. по искане на ръководителя на операциите организират включване на предвидените в плановете за защита при бедствия съставни части на единната спасителна система, както и на допълнителни сили и средства.

РЪКОВОДИТЕЛ НА ОПЕРАЦИИТЕ

Взаимодействието и координацията между частите на единната спасителна система, участващи в изпълнението на дейностите по защитата на населението в района на бедствието, се извършва от ръководител на операциите.

Ръководителят следва да притежава необходимата експертиза и опит в зависимост от характера на бедствието.

Ръководителят на операциите се определя със заповед на кмета (при бедствие, засягащо територията на една община).

Ръководителят на операциите организира и контролира изпълнението на одобрените решения на щаба за изпълнение на Плана за защита при бедствия.

Ръководителят на операциите при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:

1. забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
2. нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;
3. разпореди незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;
4. поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;
5. създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от единната спасителна система;
6. раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА

Всяко физическо лице има право на:

1. информация за мерките за осигуряване на защитата;
2. обучение за начините на поведение и действие при бедствия;
3. средства за защита;
4. неотложна и възстановителна помощ;
5. обезщетение за реално причинени вреди при или по повод на нормативно установените действия за защита при бедствия.

Помощта и обезщетението се предоставят при условия, по ред и в размери, определени с правилника за организацията и дейността на комисията за възстановяване и подпомагане към МС.

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА

Всяко физическо лице е длъжно да:

1. понесе ограниченията във връзка с обявено бедствено положение, произтичащи от мерките, приложени от компетентните служби при провеждане на дейностите по защитата;
2. помогне на всяко друго физическо лице, чийто живот или здраве са поставени на риск вследствие на бедствие, при условие че не рискува своя живот или здраве;
3. информира съответния център за спешни повиквания или по друг начин да търси възможност за предоставяне на помощ, когато не е в състояние да предостави необходимата помощ лично;
4. окаже съдействие в съответствие с възможностите си по искане на кмета на община или ръководителя на операциите;
5. допусне при необходимост от провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи влизането на спасителни екипи и техника, извършване на теренни преустройства, изграждане на съоръжения за защита от рискови фактори, разчистване на поземлен имот и отстраняване на сгради или техни части, съоръжения и насаждения, когато е собственик, ползвател или управител на недвижимия имот;

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА

6. предостави на ръководителя на спасителния екип информация за опасностите, които биха могли да застрашат живота и здравето на спасителите или на населението;

7. допусне безвъзмездно разполагането на съоръжения на системите за ранно предупреждение и оповестяване в недвижимите имоти, които са негова собственост, и да осигури достъп до тях за експлоатацията им;

8. не възпрепятства достъпа на оправомощени длъжностни лица до колективните средства за защита за контрол, профилактика и ремонт;

9. вземе мерки за предпазване на имуществото си от вреди и за ограничаване на вредите от бедствието, както и да спазва предписанията на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди;

10. допуска оправомощените длъжностни лица за извършване на съответните оценки и анкети, необходими във връзка с предоставянето на помощта за възстановяване и подпомагане.

Задължения на юридически лица и еднолични търговци

Юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, която представлява опасност за възникване на бедствие, разработват аварийен план на обекта, който съдържа:

1. максимални възможни последици за персонала, населението и околната среда от авария в обекта;
2. мерките за ограничаване и ликвидиране на последиците от авария в обекта;
3. мерките за защита на персонала;
4. разпределението на задълженията и отговорните структури и лица за изпълнение на предвидените мерки;
5. средствата и ресурсите, необходими за изпълнение на предвидените мерки;
6. времето за готовност за реагиране на структурите и лицата по т. 4;
7. реда за информиране на органите на изпълнителната власт при необходимост от въвеждане на плановете за защита при бедствие.

Съдържанието на аварийния план може да бъде различно от посоченото, ако е определено в специален закон или в издадените въз основа на него подзаконови актове.

Задължения на юридически лица и еднолични търговци

Юридическите лица и еднолични търговци:

1. утвърждават и актуализират при промяна на обстоятелство аварийния план;
2. организират провеждането на тренировки по изпълнение на аварийния план най-малко веднъж годишно;
3. предоставят на кмета на общината информация за изготвяне на общинския план за защита при бедствия относно:
 - а) източниците на рискове от дейността им;
 - б) вероятните последствия при аварии и начините за ликвидирането им;
 - в) възможните въздействия върху населението и околната среда;
 - г) мероприятията, силите и средствата за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в обекта;

Задължения на юридически лица и еднолични търговци

4. при възникнала авария в обекта са длъжни:
 - а) незабавно да започнат провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
 - б) незабавно да съобщят за аварията на съответния оперативен център на ГДПБЗН, и на кмета на непосредствено застрашената община;
 - в) да предоставят на съставните части на ЕСС информация за взривни вещества, опасни химически вещества, източници на йонизиращо лъчение, както и друга информация за опасности за живота и здравето на хората;
 - г) при участие на екипи от единната спасителна система да им сътрудничат при отстраняване на аварията;
 - д) да осигурят безопасно унищожаване на отпадъците вследствие на аварията и нейното ликвидиране;
5. изграждат и поддържат локални системи за оповестяване;
6. създават, подготвят и поддържат в готовност силите и средствата за реагиране и средства за защита на работещите на територията на обекта;
7. провеждат обучение на работещите за защита при бедствия.

Задължения на юридически лица и еднолични търговци

Юридическите лица и едноличните търговци, осъществяващи дейност в производствени сгради и в сгради за обществено обслужване, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, както и в училища и детски градини от по-ниска категория, изготвят план за защита при бедствия на пребиваващите, който съдържа:

1. рисковете за обекта съгласно общинския план за защита при бедствия;
2. мерките за защита на пребиваващите;
3. разпределението на задълженията, отговорните структури и лицата за изпълнение на предвидените мерки;
4. ресурсите, необходими за изпълнение на предвидените мерки;
5. времето за готовност за реагиране на структурите и лицата по т. 3;
6. начина на взаимодействие със съставните части на единната спасителна система.

Юридическите лица и едноличните търговци:

1. утвърждават и актуализират при промяна на обстоятелство плана за ЗБ;
2. организират провеждането на тренировки за изпълнение на плана за ЗБ най-малко веднъж годишно;
3. изграждат и поддържат локални системи за оповестяване;
4. провеждат обучение на персонала за защита при бедствия.

Задължения на юридически лица и еднолични търговци

Юридическите лица и едноличните търговци, включени в плановете за защита при бедствия, са длъжни да предоставят при поискване планираната помощ съгласно сключените споразумения.

ВСЯКО ЮРИДИЧЕСКО ЛИЦЕ Е ДЛЪЖНО:

1. да понесе ограниченията във връзка с обявено бедствено положение, произтичащи от мерките, приложени от компетентните служби при провеждане на дейностите по защитата;
2. да окаже съдействие в съответствие с възможностите си по искане на кмета на община или на ръководителя на операциите;

Задължения на юридически лица и еднолични търговци

3. да допусне при необходимост от провеждане на СНАВР влизането на спасителни екипи и техника, извършване на теренни преустройства, изграждане на съоръжения за защита от рискови фактори, разчистване на поземлен имот и отстраняване на сгради или техни части, съоръжения и насаждения, когато е собственик, ползвател или управител на недвижимия имот;

4. да допусне безвъзмездно разполагането на съоръжения на системите за ранно предупреждение и оповестяване в недвижимите имоти, които са негова собственост, и да осигури достъп до тях за експлоатацията им;

5. да не възпрепятства достъпа на оправомощени длъжностни лица до колективните средства за защита за контрол, профилактика и ремонт;

6. да вземе мерки за предпазване на имуществото си от вреди и за ограничаване на вредите от бедствието, както и да спазва предписанията на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди.

ДОБРОВОЛНИ ФОРМИРОВАНИЯ

Доброволец е лице, което участва в доброволно формирование за предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях.

Доброволецът при предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях има правомощията по чл. 124, ал. 1, т. 1, 2 и 5 - 7 от Закона за Министерството на вътрешните работи.

Доброволец може да е всяко дееспособно физическо лице, навършило 18 години, което е клинично здраво, не страда от психично заболяване и не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано.

Гражданите могат да придобият качеството доброволец независимо от трудовото или служебното си правоотношение.

Лице, навършило 16 години и ненавършило 18 години, може да бъде обучавано за доброволец, без да изпълнява конкретни задачи по предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях.

На всеки доброволец се определя персонален идентификационен номер.

ДОБРОВОЛНИ ФОРМИРОВАНИЯ

Доброволните формирования се създават от кмета на общината по решение на общинския съвет.

В общини с население до 20 000 души задължително се създават доброволни формирования.

За изпълнение на дейностите по предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях на кметовете на общини се предоставя безвъзмездно радиочестотен ресурс от радиочестотния спектър за граждански нужди за ползване от създадените доброволни формирования.

Юридически лица може да създават за своя сметка доброволни формирования.

ДОБРОВОЛНИ ФОРМИРОВАНИЯ

Кметът на община е длъжен да:

1. сключи договор с доброволеца;
2. осигури обучение и екипировка на доброволеца;
3. застрахова доброволеца срещу злополука, настъпила при или по повод изпълнение на договорните му задължения;
4. подаде до директора на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР заявление за вписване в регистъра на доброволното формирование;
5. предложи сключването на договор по т. 1 на лице, навършило 16 години, при условие че то е завършило обучение и отговаря на изискванията.

Разходите са за сметка на държавния бюджет като делегирана от държавата дейност.

ДОБРОВОЛНИ ФОРМИРОВАНИЯ

За времето на обучение или изпълнение на задачи по предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях доброволецът се освобождава от работодателя или органа по назначаването за изпълнение на граждански, обществени и други задължения.

За времето на участие в дейностите по предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях лицето получава възнаграждение за сметка на държавния бюджет при условия, по ред и в размери, определени от Министерския съвет, като това време се признава за служебен или трудов стаж.

Доброволците се осигуряват по реда на чл. 4, ал. 3, т. 5 и 6 от Кодекса за социално осигуряване, като осигурителните вноски за социално и здравно осигуряване са изцяло за сметка на държавния бюджет.

ДОБРОВОЛНИ ФОРМИРОВАНИЯ

Доброволецът не е длъжен да изпълнява задълженията си в случаите, когато той или членове на неговото домакинство са непосредствено засегнати от бедствия, пожар или извънредна ситуация, като своевременно уведоми кмета.

Доброволецът, който не е в трудови или служебни правоотношения към момента на неговото повикване за обучение или изпълнение на задачи по предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари, извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях, получава възнаграждение за сметка на държавния бюджет при условия, по ред и в размери, определени от Министерския съвет.

Редът за създаване и организиране на дейността на доброволните формирования се определя с наредба на Министерския съвет.

ОБЯВЯВАНЕ НА БЕДСТВЕНО ПОЛОЖЕНИЕ

Бедствено положение е режим, който се въвежда в зоната на бедствието от определените в закона органи, свързан с прилагането на мерки за определен период от време с цел овладяване на бедствието и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

С обявяването на бедствено положение се въвежда съответният план за защита при бедствия.

Бедствено положение се обявява, при условие че се случва, случило се е или има опасност да се случи бедствие, свързано със:

1. загуба на човешки живот, и/или
2. увреждане на здравето на хората, и/или
3. значителни вреди на имуществото и/или икономиката, и/или
4. значителни последици за околната среда, свързани със замърсяване на почвата, водата или въздуха с химически, биологически или радиоактивни вещества и материали или с унищожаването на биологични видове.

Кметът на общината обявява със заповед бедствено положение за цялата или за част от територията на общината.

Копие от заповедта се изпраща незабавно на областния управител и на министъра на вътрешните работи.

ОБЯВЯВАНЕ НА БЕДСТВЕНО ПОЛОЖЕНИЕ

В заповедта се посочват:

1. обстоятелствата, послужили като основание за обявяване на бедственото положение;
2. обосновка на необходимостта от обявяване на бедственото положение;
3. границите на територията, на която се обявява бедственото положение;
4. мерките за овладяване на бедствието, включително предприетите временни ограничения върху правата на гражданите;
5. органите или длъжностните лица, отговарящи за прилагането на предприетите мерки;
6. началото на въвеждане на бедственото положение и срокът на неговото действие, но не повече от 7 дни.

При необходимост срокът на действие на бедственото положение може да бъде удължен до 30 дни от кмета на общината след съгласуване с областния управител;

ОБЯВЯВАНЕ НА БЕДСТВЕНО ПОЛОЖЕНИЕ

Бедственото положение се отменя предсрочно при отпадане на обстоятелствата, послужили като основание за обявяването му от органа, който го е обявил.

Заповедите за обявяване и отмяна влизат в сила незабавно и се разгласяват чрез средствата за масово осведомяване.

При обявено бедствено положение в неизбежно необходимия обем и продължителност може да се ограничи:

1. правото на неприкосновеност на лицата и жилищата при временно извеждане от места, в които животът или здравето на лицата са непосредствено застрашени;
2. правото на ползване на имущество поради необходимост от защита на живота, здравето и имуществото на лица или на околната среда;
3. свободата на движение и пребиваване в определена част на територията, застрашена или засегната от бедствието;
4. правото да се извършва дейност, която би затруднила или възпрепятствала осъществяването на спасителните работи.

ОБЯВЯВАНЕ НА БЕДСТВЕНО ПОЛОЖЕНИЕ

При обявено бедствено положение като необходими мерки могат да бъдат предприети:

1. временно извеждане на лица, животни и изнасяне на имущества от определената територия;
2. забрана за влизане, пребиваване и движение в определени места или територии;
3. незабавно извършване на строежи, строителни работи, теренни преустройства или отстраняване на строежи за намаляване или предотвратяване на заплахата, произтичаща от бедствието;
4. грижи за децата и хората в неравностойно положение, ако тези грижи не могат да бъдат осъществявани в условията на бедствено положение от хората, които обичайно ги полагат;
5. приоритетно снабдяване на детски, социални, лечебни и здравни заведения и спасителните екипи;
6. евакуация и/или разсредоточаване;
7. временно настаняване на лица, пострадали(засегнати) от бедствието, в сгради с друго предназначение за срок до 6 месеца.

ПОДПОМАГАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Подпомагането и възстановяването при бедствие включва предоставянето на неотложна и възстановителна помощ на пострадалите (засегнатите) лица и извършване на неотложни възстановителни работи след бедствие.

Осъществява се от Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.

С правилника за организацията и дейността на комисията се определят и редът за заявяване на финансовите средства и критериите за оценка на постъпилите искания за финансиране.

ПОДПОМАГАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Неотложната помощ се организира, осигурява и предоставя от кметовете на общините и включва:

1. изхранване и временно настаняване на пострадалите (засегнатите) лица и животни;
2. раздаване на облекло и битово имущество на пострадалите (засегнатите) лица;
3. предприемане на други необходими мерки.

Възстановителната помощ се предоставя на физически лица при необходимост от основен ремонт на жилищата им, засегнати от бедствие, ако лицата отговарят на критерии, определени в правилника за дейността на МКВП, наличието на които се установява въз основа на анкета, извършена от органите на Агенцията за социално подпомагане. Възстановителната помощ се предоставя при условия и по ред, определени с правилника дейността на МКВП, и не може да превишава стойността на данъчната оценка на жилището.

Възстановителната помощ се предоставя за:

1. частичното възстановяване и/или частичната замяна на конструктивни елементи на строежа, както и за строително-монтажни работи, с които първоначално изпълнени, но увредени конструкции и конструктивни елементи, се заменят с други видове или се извършват нови видове работи, с които се възстановява експлоатационната им годност, след издаване на разрешение за строеж;

2. премахване на строежи, за които е издадена заповед от кмета на общината съгласно чл. 195, ал. 6 ЗУТ, които поради природно явление с геоложки или хидрометеорологичен произход са станали опасни за здравето и живота на гражданите, негодни са за използване, застрашени са от самосрутване и не могат да се поправят или заздравят.

Неотложните възстановителни работи след бедствие се организират от органите на изпълнителната власт в съответствие с функциите им, определени в този закон, в специални закони и в подзаконови нормативни актове.

Временното настаняване се извършва в резервните жилища по чл. 45 от Закона за общинската собственост, в други имоти, във фургони за живеене, сглобяеми къщи или палатки, предоставени от централните и териториалните органи на изпълнителната власт, юридически и физически лица.

ПОДПОМАГАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Комисията приема решение за предоставяне на средства от резерва за непредвидени и/или неотложни разходи в частта за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване. Решението на комисията се одобрява от Министерския съвет. Средствата се предоставят за финансиране на:

1. превантивни дейности и дейности по подготовка за реагиране от програмите за намаляване риска от бедствия като допълващо финансиране към одобрения бюджет на съответния компетентен орган и/или към осигурените средства от други източници;
2. непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна система;
3. неотложни възстановителни работи;
4. възстановителна помощ;
5. контролни проверки по изпълнението на решенията на комисията;
6. проверки по жалби и сигнали;
7. обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинените им вреди при или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия

Министерският съвет определя лимит, не по-малък от 15 на сто от средствата по ал. 1, за финансиране на дейностите по т. 1.

РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ

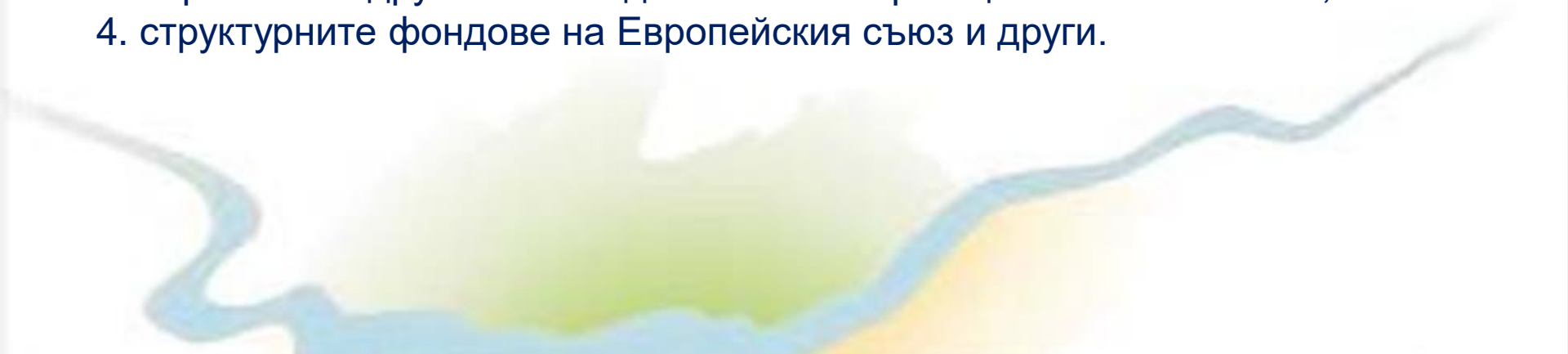
Финансовото и материално-техническото осигуряване на защитата при бедствия включва:

1. текуща издръжка на силите и средствата на единната спасителна система;
2. производство, ремонт, доставки на техника, оборудване и друго имущество, необходимо за защитата при бедствия;
3. проектиране и извършване на капитално строителство, изграждане и поддържане на системи за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия;
4. управление на недвижими имоти и движими вещи - държавна собственост, предоставени на министерства и ведомства за защита при бедствия;
5. осъществяване на международно икономическо и научно-техническо сътрудничество в областта на защитата при бедствия;
6. социални и обслужващи дейности;
7. създаване и поддържане на кризисни запаси от материални средства и горивно-смазочни материали за осигуряване защитата на населението при бедствия;

РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ

8. предоставяне на държавни и общински имоти и движими вещи за целите на защитата;
9. други дейности, свързани с осигуряването на защита при бедствия.

Финансовото и материално-техническото осигуряване на защитата при бедствия се осигурява от:

1. бюджетите на министерствата и ведомствата;
 2. общинските бюджети;
 3. търговските дружества и едноличните търговци - за обектите им;
 4. структурните фондове на Европейския съюз и други.
-

Благодаря за вниманието!

Съдържанието на този материал не представлява задължително официалната позиция на Европейския съюз.

www.interregrobg.eu